

หลักสูตร เทคนิคการดับเพลิงบ่อขยะ

รหัสหลักสูตร STK T3 - 07

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

*****

๑. หลักการและเหตุผล

ปัญหาขยะเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพของประชาชน และมีปริมาณเพิ่มขึ้นตามลักษณะการเติบโตของสังคมและประชากร ดังนั้น หน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจึงต้องมีการจัดการขยะอย่างเหมาะสม ซึ่งประเทศไทยยังขาดรูปแบบการจัดการขยะที่เหมาะสมตามหลักวิชาการ โดยมีสถานที่กำจัดขยะที่ถูกต้อง รวม ๑๑๖ แห่ง แต่มีสถานที่กำจัดขยะที่ไม่ถูกต้องถึง ๒,๐๒๑ แห่ง โดยหลายพื้นที่มีการกำจัดขยะที่เป็นลักษณะเทกองรวมกัน (Open Dump) ทำให้มีปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างเป็นจำนวนมาก ซึ่งการกำจัดขยะในรูปแบบดังกล่าวทำให้มีโอกาสเกิดเหตุการณ์เพลิงไหม้บ่อขยะตามมา โดยระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ เกิดสถานการณ์เพลิงไหม้บ่อขยะ รวมทั้งสิ้น ๓๘ แห่งในพื้นที่ทุกภาคของประเทศและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีโดยส่วนใหญ่เกิดในเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องบริหารจัดการและเตรียมความพร้อมเพื่อแก้ไขปัญหาเพลิงไหม้บ่อขยะที่ทุกหน่วยงานต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหาเพราะการเกิดเพลิงไหม้บ่อขยะมักจะควบคุมเพลิงได้ยาก และต้องใช้เวลาในการควบคุมที่ยาวนานแตกต่างจากเหตุเพลิงไหม้ทั่วไป พนักงานดับเพลิงหลายหน่วยงานมักจะขาดความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีและขั้นตอนในการควบคุมเพลิงจากกองขยะ ทำให้มีการใช้ทรัพยากรในการควบคุมเพลิงเป็นจำนวนมาก และใช้น้ำในปริมาณที่สูง ตลอดจนใช้เวลานานในการควบคุม ซึ่งอาจทำให้ได้รับอันตราย เนื่องจากขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะการลุกไหม้ของเพลิงจากกองขยะ ตลอดจนขาดความเข้าใจในกระบวนการและขั้นตอนการควบคุมเพลิงและเทคโนโลยีในการควบคุมเพลิงที่เหมาะสม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชน ในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน และพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๐ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเทศบาลตำบล มีหน้าที่ (๓) รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล รวมถึงแผนแม่บทพัฒนาความปลอดภัยด้านอัคคีภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๖๒ ในยุทธศาสตร์ที่ ๒ ให้มีความสำคัญกับการลดความสูญเสียหรือลดระดับความเสี่ยง การกำหนด ระยะเวลาเข้าถึงจุดเกิดเหตุ ระบบการแจ้งเหตุ และการฝึกอบรมการประเมินสถานการณ์ภายใต้สถานการณ์ฉุกเฉิน และยุทธศาสตร์ที่ ๔ ที่มุ่งเน้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาอัคคีภัย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในพื้นที่ในการจัดสรรทรัพยากรในการป้องกัน และระงับอัคคีภัยระหว่างหน่วยงานให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยคำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชนโดยมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงภัยในพื้นที่ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่ดูแลปัญหาเพลิงไหม้ให้กับประชาชนโดยตรง จึงได้จัดทำหลักสูตรเทคนิคการดับเพลิงบ่อขยะขึ้น เพื่อให้นักดับเพลิงหรือผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่เกิดเหตุมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคและแนวทางในการควบคุมเหตุที่ปลอดภัยและเกิดประสิทธิภาพในการควบคุมเพลิงสูงสุด ตลอดจนการใช้เทคนิคในการควบคุมเพลิง และสามารถปฏิบัติหน้าที่ควบคุมสั่งการได้อย่างถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้บุคลากรและหน่วยงานที่กำกับ ดูแลการจัดการบ่อขยะในพื้นที่เข้าใจบทบาท หน้าที่ และภารกิจด้านการป้องกันและการจัดการสาธารณสุขในพื้นที่

๒.๒ เพื่อให้บุคลากรและหน่วยงานที่กำกับ ดูแลการจัดการบ่อขยะในพื้นที่มีความรู้ในหลักการ การจัดการเพลิงไหม้บ่อขยะ การป้องกันและเฝ้าระวังเหตุเพลิงไหม้ การประเมินความเสียหาย แนวทางการปฏิบัติ และสามารถควบคุมสั่งการได้อย่างถูกต้องตามบทบาทหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด

๒.๓ เพื่อให้บุคลากรและหน่วยงานที่กำกับ ดูแลการจัดการบ่อขยะในพื้นที่มีส่วนร่วมในการ สนับสนุนการบริหารราชการส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้องกับภารกิจด้านสาธารณสุขของจังหวัด สามารถประสาน การปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. กลุ่มเป้าหมาย

เจ้าหน้าที่รับผิดชอบการจัดการบ่อขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่กำกับ ดูแลการจัดการบ่อขยะในพื้นที่ จำนวน ๔๐ คน ต่อรุ่น

๔. วิธีดำเนินการ

๔.๑ สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข จัดทำหนังสือแจ้งหน่วยงาน ที่กำหนด เพื่อมอบหมายให้กลุ่มเป้าหมายเข้ารับการอบรมหลักสูตรดังกล่าว ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

๔.๒ ดำเนินการสอนโดยวิธีการบรรยาย การสาธิต และการฝึกปฏิบัติ

๔.๓ การทดสอบความรู้

ก่อนการฝึกอบรม

หลังการฝึกอบรม

๔.๔ การประเมินผล

ประเมินผลรายวิชาและวิทยากร (Google Form)

ประเมินผลโครงการฝึกอบรม (Google Form)

๔.๕ ผู้เข้าอบรมต้องมีระยะเวลาในการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ จึงจะได้รับวุฒิบัตรรับรอง การผ่านการอบรม

๕. โครงสร้างหลักสูตร รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑๖ ชั่วโมง ประกอบด้วย

โครงสร้างหลักสูตร	จำนวน		
	กลุ่มวิชา	วิชา	ชั่วโมง
หมวดพัฒนาทักษะพิเศษเฉพาะทาง	๑	๗	๑๐
หมวดเสริมสร้างประสบการณ์	๒	๒	๖
รวมทั้งสิ้น	๓	๙	๑๖

หมวดพัฒนาทักษะพิเศษเฉพาะทาง ๑ กลุ่มวิชา จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

กลุ่มวิชาการป้องกันและระงับอัคคีภัย

๑. วิชาทฤษฎีการเผาไหม้เชื้อเพลิงบ่อขยะ

๓ ชั่วโมง

๒. วิชาอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคลที่จำเป็นสำหรับดับเพลิงบ่อขยะ

๑ ชั่วโมง

๓. วิชาเครื่องมือ ...

๓. วิชาเครื่องมือและเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับการควบคุมดับเพลิงบ่อขยะ	๑ ชั่วโมง
๔. วิชาการประเมินสถานการณ์เพลิงไหม้บ่อขยะและการวางแผนในการควบคุม	๑ ชั่วโมง
๕. วิชาระบบการควบคุมสั่งการและการบูรณาการการดับเพลิงบ่อขยะ	๑ ชั่วโมง
๖. วิชาขั้นตอนการควบคุมดับเพลิงบ่อขยะ	๑.๓๐ ชั่วโมง
๗. วิชาเทคนิคการควบคุมดับเพลิงบ่อขยะ	๑.๓๐ ชั่วโมง

หมวดเสริมสร้างประสบการณ์ ๒ กลุ่มวิชา จำนวน ๖ ชั่วโมง

กลุ่มวิชาวัดผลประมวลความรู้

๑. วิชาฝึกปฏิบัติการดับเพลิงบ่อขยะ	๓ ชั่วโมง

กลุ่มวิชาศึกษาทฤษฎีงานสาธารณภัย

๒. ศึกษาทฤษฎีงานบ่อขยะและเทคนิคการควบคุมเพลิงบ่อขยะในพื้นที่จริง (ภาคผนวก ก)	๓ ชั่วโมง

๖. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

ระยะเวลาจำนวน ๓ วัน ณ สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตำบลบางพูน อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี (ภาคผนวก ข)

๗. วิทยากร

ผู้เชี่ยวชาญด้านการดับเพลิงจากหน่วยงานภายนอก

๘. งบประมาณ

หน่วยงานต้นสังกัดหรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียนเข้ารับการอบรม จำนวน ๕,๐๐๐ บาท (ห้าพันบาทถ้วน) (ภาคผนวก ค)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ บุคลากรและหน่วยงานที่กำกับ ดูแลการจัดการบ่อขยะในพื้นที่เข้าใจบทบาทและอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องสามารถขับเคลื่อนภารกิจงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๙.๒ บุคลากรและหน่วยงานที่กำกับ ดูแลการจัดการบ่อขยะในพื้นที่มีความรู้ในหลักการจัดการเพลิงบ่อขยะ การป้องกันและเฝ้าระวังเหตุเพลิงไหม้ การประเมินความเสียหาย แนวทางการปฏิบัติและสามารถควบคุมสั่งการได้อย่างถูกต้องตามบทบาทหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด

๙.๓ บุคลากรและหน่วยงานที่กำกับ ดูแลการจัดการบ่อขยะในพื้นที่มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการบริหารราชการส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้องกับภารกิจด้านสาธารณภัยของจังหวัด สามารถประสานการปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๐. ที่ปรึกษาหลักสูตร

- ๑๐.๑ นายรัฐพล นราดิศร รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๑๐.๒ นายเจียรชัย ชุกิตติวิบูลย์ รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๑๐.๓ นางสาวชัชดาพร บุญพีระณัช รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๑๐.๔ นายณัฐธัญ ละอองทอง ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ

๑๑. ผู้จัดทำหลักสูตร

- ๑๑.๑ คณะทำงานจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๑๑.๒ ส่วนวิชาการและส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรบุคคล สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑๒. ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร

(นายประทีป บริบูรณ์รัตน์)

หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนนทบุรี
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นางสาวชัชดาพร บุญพีระณัช)

รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

อนุมัติหลักสูตร เทคนิคการดับเพลิงป้อขยะ

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายบุญธรรม เลิศสุขีเกษม)

อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ภาคผนวก (ข)

กำหนดการหลักสูตร เทคนิคการดับเพลิงบ่อขยะ

ณ สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดปทุมธานี

*****

เวลา	รายละเอียด	วิทยากร
วันที่ ๑		
๐๗.๐๐ - ๐๘.๐๐ น.	รายงานตัว	จนท.ฝึกอบรม
๐๘.๐๐ - ๐๘.๓๐ น.	ปฐมนิเทศ และชี้แจงหลักสูตร	ผอ.สพบ
๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	วิชาทฤษฎีการเผาไหม้เชื้อเพลิงบ่อขยะ	นายณัฐธัญ ละเอียดทอง
๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ น.	วิชาอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคลที่จำเป็นสำหรับดับเพลิงบ่อขยะ	นายณัฐธัญ ละเอียดทอง
๑๔.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.	วิชาเครื่องมือและเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับการควบคุมดับเพลิงบ่อขยะ	นายณัฐธัญ ละเอียดทอง
๑๕.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.	วิชาการประเมินสถานการณ์เพลิงไหม้บ่อขยะและการวางแผนในการควบคุม	นายณัฐธัญ ละเอียดทอง
๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.	วิชาระบบการควบคุมสั่งการและการบูรณาการการดับเพลิงบ่อขยะ	นายณัฐธัญ ละเอียดทอง
วันที่ ๒		
๐๙.๐๐-๑๐.๓๐ น.	วิชาขั้นตอนการควบคุมดับเพลิงบ่อขยะ	นายณัฐธัญ ละเอียดทอง
๑๐.๓๐-๑๒.๐๐ น.	วิชาเทคนิคการควบคุมเพลิงบ่อขยะ	นายณัฐธัญ ละเอียดทอง
๑๓.๐๐-๑๖.๐๐ น.	วิชาฝึกปฏิบัติการดับเพลิงบ่อขยะ	นายณัฐธัญ ละเอียดทอง และคณะวิทยากร NPC
วันที่ ๓		
๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	ศึกษาดูงานบ่อขยะและเทคนิคการควบคุมเพลิงบ่อขยะในพื้นที่จริง	นายณัฐธัญ ละเอียดทอง
๑๓.๐๐ - ๑๓.๔๕ น.	ทดสอบความรู้หลังอบรมและประเมินผล	จนท.ฝึกอบรม
๑๔.๐๐ น.	พิธีปิดและมอบวุฒิบัตร	ผู้บริหาร ปภ

หมายเหตุ ๑. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เข้า ระหว่างเวลา ๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕ น.

บ่าย ระหว่างเวลา ๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๕ น.

๒. กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

*****